

Nr 48.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1924 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets memorial med förslag till förordning om särskild skatt å bensin, som finnes i riket den 1 juni 1924.

Sedan riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 206 till innevarande års riksdag den 14 i denna månad beslutat bland annat införandet av särskild skatt å bensin, som från och med den 1 nästa juni inkommer till riket, har inom bevillningsutskottet väckts fråga att föreslå skatt jämväl å inom riket redan förut befintlig bensin.

Enligt av generaltullstyrelsens statistiska avdelning lämnad uppgift hava under tiden den 1 januari—10 maj innevarande år till riket införts 22,859,935 kg. bensin, därav i runda tal under januari 3,240,000 kg., under februari 106,000 kg., under mars 1,214,000 kg., under april 13,282,000 kg. och under tiden den 1—10 maj 5,018,000 kg. Vidare hava, enligt vad tullkameralkontoret i Stockholm uppgivit, enbart till Stockholms tullhamn under tiden den 11—15 maj inkommit ungefär 4,237,000 kg. Då man läser hava anledning att räkna med ytterligare införsel av bensin under den tid, som återstår före skattens ikraftträdande den 1 juni 1924, torde vid nämnda tidpunkt avsevärda myckenheter bensin komma att finnas här i riket.

Vid sådant förhållande och då den i anledning av skatten inträdande värdeökningen å inom riket befintlig bensin ej bör komma att stanna hos den enskilde, anser utskottet jämväl sådan bensin böra beskattas. Vad genom en dylik skatt kan komma att inflyta bör, i likhet med vad som gäller om den av riksdagen antagna bensinskatten, komma vägväsendet till godo.

Den nu ifrågasatta skatten synes utskottet böra utgå med samma belopp, som stadgats för till riket efter den 1 juni 1924 införd bensin, eller fem öre för liter. Jämväl i vissa andra hänseenden böra bestämmelserna angående den tidigare beslutade bensinskatten givas tillämpning å den skatt, som nu förordas. Sålunda bör skatt ej utgå för bensin, för vilken tullfrihet skolat åtnjutas, därest bensinen eljest varit tullpliktig, varjämte restitution torde i vissa närmare angivna fall få åtnjutas för bensin, som reexporteras eller som med eller utan tillsats av annat ämne användes för annat tekniskt ändamål än motordrift. Till vinnande av önskvärd

begränsning i de skattskyldigas antal och nödig enkelhet vid skattens uttagande lära vidare från beskattning lämpligen böra undantagas partier om högst 1,000 liter, mot vilken myckenhet svarar en skatt av 50 kronor. I överensstämmelse därmed bör jämväl för skattskyldigt parti skatt beräknas allenast för den del, som överstiger nämnda myckenhet.

Skatten bör lämpligen anordnas efter enahanda principer, som ligga till grund för förordningen om skatt å kaffe den 20 maj 1922 (nr 205) och som i huvudsak innebära följande:

Ägare av bensinen är skattskyldig. Föreligger äldre avtal om leverans av bensin, skall emellertid i stället köparen vidkännas skatten. I allmänhet kräves, att detta avtal skall vidgås av båda parter, men möjlighet finnes att få köparens skattskyldighet konstaterad, även om han ej skulle vidgå avtalet. Deklaration skall avgivas av skattskyldig, så ock av den, som för annans räkning innehar eller antages innehava viss större myckenhet av den med skatt belagda varan. Dekclarationer mottagas i regel av vederbörande magistrater och landsfiskaler, som granska och låta komplettera desamma, verkställa nödig kontroll samt upprätta skattelängder. Skattepåföring sker av länsstyrelsen enligt rent formella grunder. En realprövning kan sedermera i händelse av vissa komplikationer på grund av leveransavtal verkställas av kammarrätten. Bestämmelser om uppbörd m. m. meddelas av Konungen.

Enligt sålunda angivna grundtankar har ett förslag till författning i ämnet upprättats inom finansdepartementets lagbyrå, vilket förslag, som icke föranlett någon erinran från utskottets sida, härmed framlägges.

För innehav av bensin erfordras jämlikt förordningen den 7 oktober 1921 (nr 876) angående eldfarliga oljor, utom i vissa undantagsfall, särskilt tillstånd eller anmälan på sätt i förordningen närmare anges. Enligt från sprängämnesinspektionen inhämtade upplysningar torde antalet personer, som äga innehava bensin i större myckenheter än 1,000 liter, kunna skattas till mellan 3,000 och 4,000. Då skatten och den därtill knutna deklarationsplikten i allt väsentligt berör allenast dessa personer, lära några svårigheter med skattens uttagande icke behöva möta, och i varje fall torde de bliva långt mindre än vid upptagandet av 1922 års skatt å kaffe, med avseende å vilken deklarationsplikten beräknas hava omfattat ungefär det tiodubbla antalet personer. Med hänsyn jämväl härtill torde kostnaden för uppbörden bliva helt obetydlig.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet, med begagnande av den utskottet jämlikt § 40 riksdagsordningen tillkommande befogenhet att väcka förslag i bevillningsfrågor, hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

förordning om särskild skatt å bensin, som finnes i riket den 1 juni 1924.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

För bensin, som den 1 juni 1924 kl. 6 f. m. finnes i riket, skall med de undantag, varom förmåles i 3 §, till staten erläggas särskild skatt av 5 öre för liter.

Med bensin förstås i denna förordning mineraloljor, vilka enligt gällande tulltaxa hänföras till petroleumbensin eller gasolin.

Är bensin blandad med annan vara, skall vid skattskyldighetens bestämmande hänsyn tagas till den myckenhet, varmed bensin ingår i blandningen.

2 §.

Skyldig att erlægga skatt enligt denna förordning är den, som vid den i 1 § angivna tid är ägare till bensinen.

Är ägaren enligt tidigare träffat avtal skyldig att efter nämnda tid till annan leverera bensin, åvilar dock skattskyldigheten i stället för ägaren den, till vilken leveransen skall ske; är jämväl denne leveransskyldig, på sätt nu sagts, åvilar i stället skattskyldigheten hans köpare o. s. v. Häves leveransavtal, som nu sagts, övergår skattskyldigheten på den, vilken skolat verkställa leveransen.

3 §.

Skattskyldighet enligt denna förordning åvilar ej den, som enligt särskilda bestämmelser åtnjuter tullfrihet för till riket inkommande varor.

Skattskyldighet äger ej heller rum, där den myckenhet bensin, för vilken sådan skyldighet eljest skolat enligt 2 § åvila ägare eller leveransberättigad, icke överstiger 1,000 liter.

För varje skattskyldig skola från skatt undantagas 1,000 liter bensin.

4 §.

1 mom. För bestämmande av skattskyldighet enligt denna förordning skall i nedan angivna ordning deklaration avgivas.

Skyldig att avgiva deklaration är:

a) envar skattskyldig, så ock envar, vilken jämlikt avtal, som i 2 § avses,

inköpt mera än 1,000 liter bensin men till följd av bensinens försäljning genom sådant avtal icke är skattskyldig;

b) envar, som vid den i 1 § angivna tid för annans räkning innehar bensin i större myckenhet än 1,000 liter;

c) envar, som jämlikt förordningen den 7 oktober 1921 angående eldfarliga oljor erhållit tillstånd att hålla större eller mindre upplag av eldfarliga oljor av första klassen eller gjort anmälan om innehav av större förråd av sådana oljor, evad myckenheten av den bensin, som vid den i 1 § angivna tid innehaves för egen eller annans räkning, överstiger eller understiger 1,000 liter.

2 mom. Deklaration skall avgivas på heder och samvete. I deklara- tionen skall angivas:

a) den myckenhet bensin, den uppgiftspliktige ägde vid den i 1 § an- givna tid, den plats, där bensinen då förvarades, ävensom, därest bensinen innehades av annan än ägaren, innehavarens namn och bostad;

b) den myckenhet bensin, för vilken skattskyldighet jämlikt 2 § andra stycket åligger den uppgiftspliktige, oaktat han ej är ägare därav, samt den leveranspliktiges namn och bostad;

c) den myckenhet bensin, som vid den i 1 § angivna tid för annans räkning innehades av den uppgiftspliktige, ävensom ägarens namn och bostad.

3 mom. I deklara- tionen skall angivas den myckenhet bensin, för vilken den uppgiftspliktige anser skatt på grund av 3 § icke böra er- läggas eller för vilken han förmenar annan böra jämlikt 2 § andra stycket i hans ställe erlägga skatt; och skall i sistnämnda fall samtidigt med deklara- tionen avgivas uppgift, särskilt för varje leveransberättigad person, angående den myckenhet, som skall till denne levereras, det avtal, på vilket leveransskyldigheten grundas, och tiden då den skall fullgöras.

5 §.

Skyldighet att avgiva deklara- tion eller annan uppgift, varom i denna förordning sägs, åligger för omyndig förmyndaren, för sådan frånvarande, för vilken god man av domstol förordnats, gode mannen beträffande vad han har under sin förvaltning samt för oskiftat stärbhus den, som sitter i boet, evad han är delägare eller syssloman, eller, om stärbhuset skiftats, den som vid tiden för skiftet suttit i boet.

För annan än enskild person och oskiftat stärbhus åligger uppgiftsskyl- digheten vederbörande styrelse, förvaltning, syssloman eller ombud.

6 §.

För deklara- tion och uppgifter, som i 4 § omförmälas, användas blan- ketter enligt formulär, som av Konungen fastställas. Sådana blanketter skola i Stockholm genom överståthållarämbetets, i övriga städer genom

magistratens eller stadsstyrelsens och å landet genom landsfiskalens försorg på begäran kostnadsfritt tillhandahållas de uppgiftspliktiga.

7 §.

Deklaration med därtill hörande uppgifter skall senast den 16 juni 1924 avlämnas i Stockholm till överståthållarämbetet, i övriga städer till magistraten eller stadsstyrelsen och på landet till vederbörande landsfiskal.

Deklaration och uppgifter skola avgivas till myndigheten i den ort, där den uppgiftspliktige eller i fall, varom i 5 § sägs, den, för vilken deklARATIONEN avgives, författningsenligt är eller bör vara mantalsskriven eller, om han är avliden, senast varit eller bort vara mantalsskriven,

eller i fall, som i 5 § andra stycket avses, i den ort, där vederbörande styrelse eller förvaltning har sitt säte eller syssloman eller ombud är bosatt,

eller i fall, då nämnda regler ej äga tillämpning, i den ort, där den med deklARATIONEN avsedda bensinen huvudsakligen fanns vid den i 1 § angivna tid.

Det åligger myndighet, som nu sagts, att efter hand, som deklARATIONER och uppgifter sålunda inkomma, ofördröjligen ej mindre verkställa utdrag ur deklARATIONERNA i vad de angå bENSIN, som någon uppgivit sig innehava för annans räkning, än även översända såväl utdragen som nämnda enligt 4 § 3 mom. avgivna uppgifter till myndigheten i den ort, där, enligt vad ovan sägs, den uppgivne ägaren eller leveransmottagaren skolat avgiva deklARATION.

8 §.

1 mom. Inkommer uppgift eller utdrag, varom i 7 § sista stycket sägs, men har den, som i uppgiften eller utdraget avses, icke avgivit deklARATION, eller har han i avgiven deklARATION icke uppgivit, att den i uppgiften eller utdraget angivna myckenheten bENSIN ägts av honom eller skolat till honom i uppgiven ordning levereras, skall i nämnda paragraf avsedd myndighet förelägga honom att inkomma med fullständig deklARATION, innefattande jämväl förklaring, huruvida och i vad mån uppgiftens eller utdragets innehåll är riktigt.

2 mom. Det åligger i 7 § avsedd myndighet att även i övrigt övervaka, att uppgifter inkomma från alla uppgiftsskyldiga, och att avgivna uppgifter äro fullständiga och riktiga, börande därvid särskilt tillses, att envar, som idkar handel med eldfarliga oljor av första klassen eller eljest för rörelse, som av honom bedrives, använder bENSIN, fullgjort den honom åliggande deklARATIONSSKYLDIGHET. Den, som icke avgivit deklARATION, men kan antagas äga eller innehava förråd av bENSIN eller vara berättigad till erhållande av leverans därav, eller som avgivit ofullständig deklARATION, må föreläggas att inom viss tid till myndigheten inkomma med deklARATION.

tion eller med skriftlig uppgift i ett eller flera av de i 4 § angivna hänseenden.

3 mom. Föreläggande, som ovan sägs, skall tillsändas den uppgiftspliktige i rekommenderat brev med allmänna posten eller, där så finnes nödigt, tillställas honom mot bevis och skall innehålla underrättelse om den påföljd, som underlåtenhet att ställa sig föreläggandet till efter rättelse enligt 19 § medför.

9 §.

Har, sedan någon, på sätt i 4 och 8 §§ sägs, medgivit riktigheten av uppgift, som i 4 § 3 mom. omförmäles, det med uppgiften avsedda leveransavtal beträffande viss myckenhet bensin hävts, vare han, där han vill vinna befrielse från skyldighet att för den myckenhet erlægga skatt enligt denna förordning, skyldig att avgiva skriftlig deklARATION om det inträffade förhållandet.

Sådan deklARATION skall avlämnas i den ordning 7 § stadgar, om det sker före den 1 augusti 1924, men eljest till den i 11 § omförmälda myndighet.

10 §.

På grund av de jämlikt 4, 7, 8 och 9 §§ inkomna handlingar skall den i 7 § avsedda myndighet upprätta längd över dem, som avgivit deklARATION eller för vilka uppgift eljest inkommit. Formulär till längden fastställas av Konungen.

Längden med därtill hörande deklARATIONER och övriga handlingar skall, utom för Stockholm, mellan den 1 och den 15 augusti 1924 översändas till vederbörande länsstyrelse, som granskar och fullständigar densamma.

Där så finnes erforderligt, må länsstyrelsen, i den ordning 8 § stadgar, infordra felande uppgifter.

11 §.

Med ledning av de i 9 och 10 §§ omförmälda handlingar fastställer länsstyrelsen den myckenhet bensin, för vilken skatt skall erläggas enligt denna förordning, och skall anteckning därom göras i längden.

Vid fastställande, varom nu sagts, skall iakttagas, att skatt ej må påföras leveransberättigad för myckenhet, för vilken han icke uppgivit sig vara skattskyldig, såvida ej dels ägaren i den ordning 4 § 3 mom. eller 8 § anger framställt yrkande därom under uppgift, att han på sätt i 2 § andra stycket sägs vore skyldig till annan leverera nämnda myckenhet, dels ock den, till vilken leveransen uppgivits skola ske, i den ordning 8 § stadgar, medgivit uppgiftens riktighet och vid tiden för skattskyldighetens fastställande icke inkommit med deklARATION, som i 9 § sägs.

Finner länsstyrelsen i fall, som i andra stycket avses, annan än ägaren ej kunna åläggas skattskyldighet, skall meddelande därom, där ägarens

skattskyldighet skall av annan länsstyrelse fastställas, ofördröjligen översändas till sistnämnda myndighet.

12 §.

Sedan på sätt i 11 § sägs de myckenheter bensin, för vilka skatt skall erläggas, fastställts, skall, så snart ske kan, i fråga om envar skattskyldig ej mindre i längden antecknas det sammanlagda skattebelopp, som belöper å den honom påförda myckenhet, än även till honom i rekommenderat brev med allmänna posten översändas utdrag av längden i vad den honom angår tillika med underrättelse om tid och sätt för skattens erläggande samt vad den skattskyldige har att iakttaga, om han vill överklaga länsstyrelsens beslut eller eljest söka befrielse från påförd skatt.

13 §.

1 mom. Har någon i deklaration eller uppgift, som enligt denna förordning avgivits, lämnat oriktigt meddelande, eller har uppgiftspliktig underlåtit avlämna deklaration eller uppgift, där sådant ålegat honom, och har därav föranletts, att skatt icke blivit honom påförd eller blivit påförd till för lågt belopp, skall särskild skatt påföras den skattskyldige till belopp, som genom berörda förfarande undandragits.

Sådan efterbeskattning må icke ske senare än fem år efter det år, då skatt rätteligen bort påföras, och verkställas av vederbörande länsstyrelse, därvid anteckning sker i särskild längd.

2 mom. Vad i 1 mom. är för där avsett fall stadgat skall äga motsvarande tillämpning, där deklaration, som i 9 § omförmäles, inkommit, efter det skattskyldigheten för den med deklarationen avsedda myckenhet bensin jämlikt 11 § fastställts.

3 mom. Har den skattskyldige avlidit, gäller i fråga om påföring av skatt enligt denna paragraf vad i 22 § förordningen om inkomst- och förmögenskatt för motsvarande fall stadgas.

14 §.

1 mom. Förmenas länsstyrelse hava vid påförande av skatt oriktigt förfarit, må av vederbörande besvär anföras hos kammarrätten.

Besvären skola inom natt och år, efter det att skatt vederbörande avfordrats, ingivas eller, på klagandens eget äventyr, i betalt brev med allmänna posten insändas till länsstyrelsen i det län, där skatten påförts, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke varda till prövning upptagna; dock må icke den omständigheten, att besvären i stället för till länsstyrelsen ingivits eller avsänts till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning, därest besvären dit inkommit före utgången av den stadgade besvärstiden. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till vederbörande länsstyrelse för vidare behandling på sätt i 2 mom. sägs.

2 mom. Sedan vid besvären fogats de handlingar, på vilka överklagade beslutet grundats, ävensom utdrag av längden i vad den klagande angår samt, där besvären avse frihet från skatt för bensen, som jämlikt 2 § andra stycket skall levereras till annan, förklaring över besvären från vederbörande inforrats, översänder länsstyrelsen skyndsamt till kammarrätten samtliga handlingar med de upplysningar och erinringar besvären anses påkalla.

3 mom. Förmenar någon, att på grund av förhållande, som avses i 13 § 1 mom., skatt påförts honom för viss myckenhet bensen, för vilken annan rätteligen varit skattskyldig, må han, ändå att länsstyrelsen anses ej hava oriktigt förfarit, inom den tid och i den ordning, varom i 1 och 2 mom. stadgas, hos kammarrätten söka befrielse från skatten.

4 mom. Om någon av kammarrätten befrias från skatt på den grund, att annan person bort uppföras till utgörande av densamma, må kammarrätten efter vederbörandes hörande överflytta skattskyldigheten å denne.

15 §.

Finnes vid efterbeskattning, som i 13 § sägs, annan förut hava påförts skatt i den skattskyldiges ställe, skall vederbörande myndighets beslut om efterbeskattningen delgivas den, vilken skatt sålunda oriktigt påförts. Har skatten av honom redan erlagts, må han hos den myndighet, som beslutat om efterbeskattningen, göra ansökan om rätt att i den ordning, som är för restitution av kronoutsylder stadgad, återbekomma vad han för mycket erlagt.

16 §.

Angående restitution i annat fall än i 15 § sägs av skatt, som i denna förordning avses, gäller vad i förordningen den 23 maj 1924 om särskild skatt å bensen och motorsprit är stadgat i fråga om restitution av där omförd skatt å bensen.

17 §.

Granskning av de enligt denna förordning avgivna deklARATIONER må ej ske av annan än de i 7 och 10 §§ omförd myndigheter. DeklARATIONERNA skola tillhandahållas de ämbets- och tjänstemän, vilka i och för sin befattning böra erhålla del därav. I övrigt må deklARATIONER icke vara för någon tillgänglig, utan att den uppgiftsskyldige skriftligen medgivit deklARATIONENS offentlighöjande; dock må deklARATIONER, på sätt Konungen förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till ämbetsmyndighet, åt vilken Konungen uppdrager utförandet av sådan bearbetning.

DeklARATIONERNA skola med de undantag, vartill stadgandena i nästföregående stycke föranleda, hos länsstyrelsen behörigen förvaras intill utgången av år 1929, varefter deklARATIONERNA skola förstöras.

Vad nu är sagt om deklaration gälle även beträffande annan uppgift, som det jämlikt denna förordning ålegat skattskyldig avlämna.

18 §.

1 mom. Ämbets- eller tjänsteman, vilken på grund av sin befattning med ärende, som i denna förordning avses, erhållit del av deklaration eller uppgift, som där omförmäles, må ej i vidare mån än hans tjänsteutövning fordrar yppa innehållet av sådan deklaration eller uppgift. Den häremot bryter vare underkastad ansvar såsom för tjänstefel. Gör annan än tjänsteman sig skyldig till förseelse, som nu sagts, dömes till böter från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

Har skada uppkommit genom sådant yppande av vad som bort hållas hemligt, vare den felande därjämte skyldig till fullo gottgöra skadan.

2 mom. Den, som på grund av sådant förordnande om statistisk bearbetning av avlämnade uppgifter, som i 17 § sägs, erhållit del av dylik uppgift, får ej utom tjänsten yppa något av uppgiftens innehåll. Vid överträdelse härav vare den skyldige förfallen till ansvar och ersättningskyldighet, som i 1 mom. stadgas.

19 §.

Försummar någon att fullgöra honom enligt denna förordning åliggande skyldighet att avgiva deklaration eller uppgift, dömes, där han insett eller bort inse, att dylik skyldighet ålegat honom, att böta från och med fem till och med tvåtusen kronor. Lag samma vare, där någon avgiver ofullständig eller oriktig deklaration eller uppgift, ehuru han insett eller bort inse, att deklarationen varit ofullständig eller oriktig.

Har genom förseelse, varom i första stycket sägs, föranletts, att skatt ej blivit den felande påförd, där så rätteligen bort ske, eller att skatt påförts till för lågt belopp, och äro ej omständigheterna synnerligen mildrande, vare straffet böter från och med en till och med tre gånger beloppet av den skatt, som undandragits, dock ej lägre belopp än femtio kronor, eller fängelse i högst sex månader.

20 §.

Allmän åklagare må tala å förseelse, varom i denna förordning sägs, i fråga om förseelse, som i 18 § omförmäles, dock endast där den blivit av målsäganden till åtal angiven. Talan skall anhängiggöras vid allmän domstol.

Av böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfaller en tredjedel, dock högst tvåhundra kronor, åklagaren och återstoden kronan.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmän lag.

21 §.

Bestämmelser rörande uppbörd av skatt, som i denna förordning avses, så ock de närmare föreskrifter, som eljest för tillämpning av denna förordning erfordras, meddelas av Konungen.

22 §.

Angående fördelning av influten skatt gäller vad som må varda stadgat angående fördelning av de jämlikt förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit influtna skattemedel.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Stockholm den 23 maj 1924.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, friherre Fleming, Gustaf Nilsson, Örne, Rune, Boman, Jönsson i Boa, Olsson i Ramsta, Sköld, Lithander, Hedlund i Östersund, Olsson i Golvasta, Lövgren, Heyman, Alexander Nilsson, Carlsson i Gävle, Åström, Björklund och Olsson i Gävle.